

**Svar på fråga 2024/25:482 av Azra Muranovic (S)
Stopp för nyrekrytering till kriminella gäng genom obligatorisk
fältverksamhet**

Azra Muranovic har frågat mig vilka åtgärder jag och regeringen avser att vidta för att stärka fältverksamheten och säkerställa att kommunerna har tillräckliga verktyg för att stoppa nyrekryteringen till kriminella gäng.

Jag instämmer i att gängkriminaliteten är ett av våra största samhällsproblem. För att bryta nyrekryteringen av barn och unga till kriminella nätverk behövs tidiga insatser och förebyggande arbete på alla nivåer i samhället.

Socialtjänsten, där fältverksamheten ingår, har en mycket viktig roll i det brottsförebyggande arbetet. Regeringen beslutade den 14 november 2024 lagrådsremissen Ett stärkt brottsförebyggande ansvar för socialnämnden. I lagrådsremissen föreslås att socialnämndens generellt förebyggande arbete ska kompletteras med ett uttalat brottsförebyggande ansvar – både med syftet att motverka

rekryteringen av barn och unga in i kriminalitet och att förebygga annan brottslighet. Förslaget kompletterar förslagen i den tidigare beslutade lagrådsremissen En förebyggande socialtjänstlag – för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter. I den föreslås bl.a. att socialtjänsten ska arbeta mer förebyggande och vara lättare att nå samt att insatser ska kunna erbjudas utan individuell behovsprövning. Det uppsökande arbetet, som fältverksamhet är ett exempel på, kan underlättas ytterligare av att socialtjänsten blir mer lättillgänglig och att enskilda kan erbjudas insatser som är enkla att ta del av. Samtliga lagändringar föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

Regeringen har aviserat stora satsningar för att underlätta genomförandet av den nya socialtjänstlagen. Enligt budgetpropositionen för 2024 finns åtta miljarder kronor avsatta för en större kompetens- och bemanningssatsning 2024–2028. Den ger bl.a. kommunerna möjlighet att anställa fler fältassistenter och att ha tillgänglig personal utanför kontorstid. I budgetpropositionen för 2025 har regeringen föreslagit att totalt 1,7 miljarder kronor ska fördelas till kommunerna under perioden 2025–2028 för att stödja dem i omställningen mot att socialtjänsten ska arbeta mer brottsförebyggande.

Regeringen genomför även en treårig satsning på förebyggande insatser mot gängkriminalitet. För 2024 avsattes 80 miljoner kronor, och för 2025 och 2026 beräknades 150 miljoner kronor per år. Satsningen görs framför allt i form av statsbidrag som

fördelas via Socialstyrelsen till kommunerna, med särskilt fokus på kommuner med områden där utanförskapet är stort.

Regeringen har dessutom gett Polismyndigheten, Brottsförebyggande rådet, Kriminalvården, länsstyrelserna, Socialstyrelsen, Statens institutionsstyrelse, Statens skolverk och Åklagarmyndigheten i uppdrag att inrätta en samverkansstruktur, för ett sammanhållet arbete med barn och unga som riskerar att begå eller begår grova brott, i miljöer kopplade till organiserad brottslighet (Ju2023/02529). Syftet är att förstärka och effektivisera arbetet med att motverka att barn och unga hamnar i grov kriminalitet. Samverkansstrukturen ska bestå av samverkansråd som inrättas på nationell, regional och lokal nivå. Uppdraget ska redovisas senast den 6 december 2024.

Att bryta nyrekryteringen av barn och unga till kriminella nätverk är en högt prioriterad fråga för regeringen. De åtgärder som redovisas ovan är bara en del av regeringens förebyggande insatser på området.

Stockholm den 27 november 2024

Camilla Waltersson Grönvall